

انجمن‌های فیلارمونیک (دوستاناران موسیقی)

شریف لطفی

انجمن‌های فیلارمونیک در کشورهای گوناگون با عزم ایجاد مرکزی برای تشکل ارتباط دوستاناران موسیقی در راستای حمایت و تقویت فعالیت هر چه گسترده‌تر و همه‌جانبه «موسیقی جدی» (نه عامیانه) به وجود آمده‌اند.

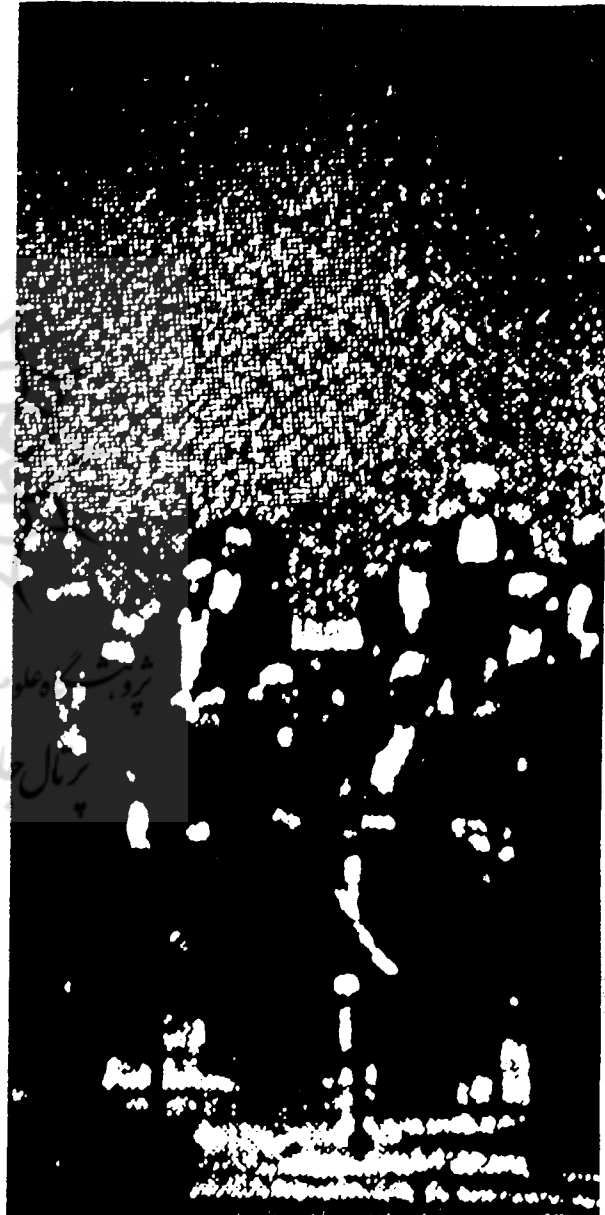
«هنر جدی» هنری است که بر خلاف «هنر عامیانه» اغلب در بازی روزمره «بازاریابان هنر» شرکت داده نمی‌شود و در صورتی که دولت‌ها به دلایل گوناگون از جمله:

- ۱- عدم امکان پشتیبانی‌های مالی و تجهیزاتی لازم
- ۲- عدم امکان به‌کارگیری مدیریت‌های شایسته و کارآمد

ن‌توانند در عرصه حمایت از این‌گونه هنرها گام مؤثر و تعیین‌کننده‌ای بردارند، ضرورت ایجاد چنین انجمن‌ها و در پی آن نقش مثبت و مفید آنان در راستای حمایت همه‌جانبه از این‌گونه هنرها و دوستاناران آنها کاملاً آشکار و افزون می‌شود. خلق آثار «موسیقی جدی» توسط موسیقی‌دانان و آهنگسازان و آرایه آنها در عرصه صحنه‌های گوناگون، مستلزم حمایت و تقویت همه‌جانبه چهار رکن اصلی است.

- ۱- نظام آموزش موسیقی
- ۲- خلق‌کنندگان آثار موسیقی
- ۳- اجراکنندگان آثار موسیقی
- ۴- دوستاناران موسیقی

۱- به‌کارگیری روش صحیح آموزش موسیقی در ارتباط با استعداد‌های درخشان در این زمینه، به منزله موفقیت بزرگ در راستای نظام آموزش این هنر محسوب می‌شود. انجام این امر مهم و سازنده (تعلیم روش صحیح آموزش موسیقی) و شناسایی و گردآوری استعداد‌های درخشان در این زمینه از امکان و توان کارگزاران مؤسسات و آموزشگاه‌های دولتی خارج بوده و به تجربه ثابت شده است، این‌گونه مراکز آموزشی هرگز نتوانسته‌اند گستره کمی و کیفی امر

آموزش موسیقی را از جهات مذکور کنترل و هدایت مقبول بنمایند.

ارائه این نقطه نظر لزوماً به منزله نفی و طرد هرگونه نقش آفرینی دولت‌ها در این راستا نیست. لذا مراد تشویق و ترغیب هر چه گسترده‌تر حمایت‌های دولتی با هدف پشتیبانی‌های لازم از تولیدات فرهنگی هنری این انجمن‌ها است.

ایجاد کنسرواتوارها و آکادمی‌های موسیقی توسط انجمن‌های فیلارمونیک می‌تواند طیف گسترده‌ای از روند آموزش این هنر را از سنین نوجوانی تا مرحله فارغ‌التحصیلی آکادمی هدایت صحیح و همه‌جانبه بنماید.

استعدادیابی و در پی آن استعدادپروری فراگیرندگان موسیقی در طول این سال‌ها، مستلزم برنامه‌ریزی‌های گسترده و بسیار دقیقی است که اغلب با پشتیبانی‌ها و حمایت‌های مادی و معنوی منسجم انجمن‌های مذکور ممکن می‌شود.

۲- کاهش درگیری‌های روزمره و در نتیجه ایجاد فراغت‌های فکری برای خلق کنندگان آثار «موسیقی جدی» مستلزم پرداخت کمک‌های مالی و ارایه امکانات لازم به آنان است. در این صورت موسیقی دانان و آهنگسازان می‌توانند در راستای خلق آثار «موسیقی جدی» اوقات و توانایی‌های همه‌جانبه بیشتری را به کار گیرند.

فراهم آوردن چنین زمینه‌های مطلوب و مورد نیاز برای موسیقی دانان و آهنگسازان از سوی انجمن‌های فیلارمونیک در راستای خلق آثار «موسیقی جدی» و در پی آن تلاش همه جانبه، پی‌گیرانه و برنامه‌دار این انجمن‌ها برای فراهم آوردن تسهیلات لازم در روند اجرای آنها (آثار) در مجموع به منزله تضمینی بر پشتیبانی‌های همه‌جانبه انجمن‌های مذکور از خلق‌کنندگان آثار «موسیقی جدی» است.

۳- اجرای به هنگام شایسته و آثار موسیقی در عرصه

صحنه‌های گوناگون برای خلق کنندگان آن به منزله فراهم آوردن امکان ظهور و نمود وجود هنری آنان محسوب می‌شود.

موسیقی دانان و آهنگسازان دنیا تا زمانی که در قید حیات هستند بدون تردید با شنیدن آثار موسیقی خود امکان تطبیق اثر اجرا شده خود را با آنچه که نخست در ذهن پرورانده‌اند، به دست خواهند آورد. دست‌یابی به این توانایی (تطبیق) می‌تواند امکان تصحیح اثر خلق شده را نیز فراهم آورد و بدین ترتیب تصحیح اثر خلق شده توسط خالق اثر نیز میسر می‌شود. امکان رشد و برتری همه‌جانبه را نیز برای هنرمند به دنبال خواهد داشت.

از جمع‌بندی موارد اشاره شده به اختصار چنین نتیجه‌ای حاصل می‌شود: اجرای آثار موسیقی دانان و آهنگسازان دنیا در عرصه صحنه‌های گوناگون امکان بسیار ارزشمند تطبیق و در صورت لزوم تصحیح اثر اجرا شده با آنچه نخست در ذهن خالق اثر پرورانده شده است، برای وی فراهم می‌آورد.

اجرای آثار موسیقی علاوه بر مفید بودن، برای آن دسته از خالقان آثار که در قید حیات هستند، نیز زمینه‌ساز فعالیت‌های اجرایی برای نوازندگان رهبران و دیگر کارگزاران ارکستر است. بدین ترتیب علاوه بر به‌کارگیری تعداد بسیاری از نوازندگان و رهبران ارکستر در صحنه‌های گوناگون که به‌طور مستقیم نقش اجرایی آثار موسیقی را عهده‌دار هستند، عده زیادی از کارگزاران این صحنه‌ها نیز به صورت غیرمستقیم، فعالانه و مؤثر به هنگام اجرای آثار موسیقی، ایفای نقش می‌نمایند.

تمامی افراد مذکور اعم از رهبران ارکستر، نوازندگان و کارگزاران صحنه‌های گوناگون اجرای آثار موسیقی نه تنها برای ایفای نقش فردی خود، لازم است از امکانات و تسهیلات کافی برای دستیابی به توانایی‌ها و توانمندی‌های هر چه گسترده‌تر در حرفه هنری خود

برخوردار شوند، نیز در زنجیره کلی فعالیت اجرای موسیقی باید به شناخت کافی نسبت به تمامی موارد مربوط به آداب به صحنه رفتن و چگونگی روند اجرای جمعی در محیطی با انضباط کامل دست یازند.

با نظر به تجارب گذشته، باید اذعان نمود، برقراری چنین جدیت، قطعیت و برنامه‌ریزی در تمامی مراحل اجرای آثار موسیقی اعم از دست‌یابی به توانایی‌های فردی و یا جمعی اجراکنندگان، متأسفانه نمی‌تواند در بستر کارگزاری دولتی به آسانی فرایند برتری از آن‌چه که انجمن‌های مذکور ارایه می‌نمایند، داشته باشد.

ایفای نقش انجمن‌های فیلارمونیک در دنیا برای هدایت و تقویت همه‌جانبه اجراکنندگان آثار موسیقی در عرصه صحنه‌های گوناگون از راه ایجاد تشکل‌های ارکستری تحت عنوان «ارکستر فیلارمونیک» همواره بر اهمیت، مثبت و موفقیت‌آمیز بوده است.

این ارکسترها تحت حمایت‌ها و پشتیبانی‌های همه‌جانبه و گسترده مادی و معنوی انجمن‌های مذکور، اغلب توانسته‌اند سرآمد همه تشکل‌های ارکستری موجود در ممالک خود باشند و در این راه همواره از اعتبار و امتیاز ویژه‌ای نیز برخوردار بوده‌اند.

۴- شناسایی و در پی آن گردآوری علاقه‌مندان و دوستداران «موسیقی جدی» به عنوان اعضای انجمن‌های فیلارمونیک و مرتبط نمودن آنان با صحنه‌های اجرای «موسیقی جدی» از دیگر فعالیت‌های سازنده و پر اهمیت انجمن‌های مذکور به شمار می‌آید.

بسیاری از دوستداران «موسیقی جدی» در دنیا با استفاده از برنامه‌ریزی‌های به هنگام و مقرر انجمن‌های فیلارمونیک می‌توانند به آسانی ارتباط خود را با این هنر که در قالب کنسرت‌ها، رسیال‌ها و... ارایه می‌شوند، برقرار نمایند. بنابر این خیل عظیمی از علاقه‌مندان این هنر که به دلایل گوناگون اعم از مسایل شخصی و مشکلات حرفه‌ای همواره برکنار و بی‌اطلاع

از فعالیت‌های صحنه‌ای «موسیقی جدی» بوده‌اند، می‌توانند با عضویت در انجمن‌های مذکور به صورت منظم و مقرر در جریان کامل اتفاقات و رویدادهای صحنه‌ای این هنر قرار گرفته و به آسانی امکان حضور در کنسرت‌ها و رسیال‌های مذکور را داشته باشند.

با توجه به تمامی موارد اشاره شده، انجمن‌های فیلارمونیک در دنیا با ارایه امکانات و خدمات مؤثر و فراهم آوردن تسهیلات و تجهیزات لازم در بخش‌های گوناگون «موسیقی جدی» اعم از نظام آموزش خلق کنندگان - اجراکنندگان و دوستداران این هنر، توانسته است همواره در رده بهترین مراکز اشاعه‌دهنده و حمایت‌کننده همه‌جانبه این هنر قرار گیرد.